

ПОЛОЖЕННЯ
про проведення фахового іспиту при вступі на навчання
для здобуття ступеня магістра зі спеціальності
263 Цивільна безпека (освітньо-професійна програма Охорона праці)

1. Зміст тестування

Тестування проводиться з метою:

- визначення відповідності знань, умінь та навичок курсантів, студентів та слухачів (надалі здобувачів) програмовим вимогам;
- визначення оцінки рівня навчальних досягнень здобувачів;
- визначення ступеня підготовленості вступників до навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістра зі спеціальності 263 «Цивільна безпека» (освітньо-професійна програма «Охорона праці») (підготовка магістра на основі здобутого ступеня бакалавра)

Зміст тестових завдань визначається фаховою атестаційною комісією відповідно до змісту та рівня підготовки вступників.

2. Загальна структура та зміст тестування

Тестування з фаху відбувається у письмовій формі.

Кожна особа, що проходить тестування, отримує індивідуальний екзаменаційний комплект, що складається з зошита для відповідей та завдання.

Завдання складається з трьох рівнів, що відрізняються між собою за змістом та складністю і містить 18 завдань.

Фаховий іспит триває 2 години (120 хвилин).

Характеристика складності завдань:

Рівень 1 – стандартне застосування програмового матеріалу за відомими алгоритмами та зразками. Успішне розв'язання цих завдань дає змогу зробити висновок про початковий рівень навчальних досягнень вступника.

Рівень 2 – застосування програмного матеріалу з відповідних дисциплін у змінених ситуаціях. Вступники повинні вміти використовувати набуті знання і вміння в нових для них ситуаціях. Успішне розв'язання цих завдань дає змогу зробити висновок про достатній рівень навчальних досягнень вступника.

Рівень 3 – застосування програмового матеріалу високого рівня складності з обґрунтуванням основних етапів розв'язання.

3. Форми завдань іспиту

Білет фахового іспиту містить завдання різної форми складності, а саме:

- завдання з вибором однієї правильної відповіді;
- завдання відкритої форми з короткою відповіддю;
- завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю (повне розв'язання та обґрунтування одержаної відповіді або доведення заданого твердження).

У завданні 1-го рівня запропоновано питання з вибором однієї правильної відповіді. Для кожного тестового завдання з вибором відповіді подано чотири варіанти відповідей, з яких тільки одна правильна.

Наприклад: Коли було прийнято Закон України «Про охорону праці»?

а. 26 листопада 1987 року;

- б. 14 жовтня 1992 року;
в. 24 серпня 1991 року;
г. 1 квітня 1927 року.

Відповідь: б

▪ Завдання з вибором відповіді вважається виконаним правильно, якщо вказана тільки одна буква, якою позначена правильна відповідь.

▪ У завданні 2-го рівня запропоновано питання відкритої форми з короткою відповіддю. Наприклад:

Запитання: «Охарактеризуйте основні причини виникнення виробничого травматизму».

Відповідь: Причини нещасних випадків – це сукупність умов, що сприяють виникненню небезпечних виробничих чинників. Основні причини виникнення травм поділяють на такі групи:

Організаційні причини: незадовільна організація робіт, недоліки у навчанні безпечних прийомів праці, незадовільний зміст і недоліки в організації робочих місць, відсутність забезпечення працівників ЗІЗ; виконання роботи не за спеціальністю та ін.

Технічні причини: конструктивні недоліки: недосконалість, недостатня надійність машин, механізмів і обладнання (наприклад, поганий огляд з кабіни транспортного засобу, слабка освітленість, створена фарами автомобіля в умовах недостатньої видимості та ін.); недосконалість технологічного процесу (наприклад, ручне завантаження сировини у подрібнювач, відсутність сигналізації про відхилення протягом технологічного процесу та ін.) тощо.

Організаційно-технічні причини: експлуатація несправних машин, механізмів, обладнання, незадовільний технічний стан будівель, споруд, території та ін.

Санітарно-гігієнічні причини – результат порушення гігієни праці, санітарних норм і правил. В цю групу включають: порушення режимів праці і відпочинку, недостатню освітленість робочих місць тощо.

Індивідуальні причини пов'язані з невиконанням працівниками правил безпеки, наприклад, невикористання засобів індивідуального захисту, порушенням правил дорожнього руху, трудової і виробничої дисципліни та ін.

Інші причини – причини, які не ввійшли ні в одну з перерахованих груп.

У завданні 3-го рівня запропоновано питання відкритої форми з розгорнутою відповіддю. Їх використовують для перевірки складніших умінь аналізувати ситуацію, робити висновки, логічно грамотно міркувати, обґрунтовувати свої дії, чітко записувати їх.

Наприклад: Розрахувати загальне рівномірне освітлення навчального приміщення за наступними даними: розміри приміщення $A = 30$ м, $B = 10$ м, $H = 4,6$ м; напруга освітлювальної мережі 220 В; світильники з люмінесцентними лампами ЛПО 02-4x20/H-01; лампи ЛБ-20; коефіцієнти відбивної здатності стелі, стін, робочої поверхні відповідно 0,7; 0,5; 0,3; коефіцієнт запасу $k = 1,3$; коефіцієнт нерівномірності освітлення $z = 1,1$. Виконувати зорові роботи відносяться до III розряду, підрозряду «в». Висота робочої поверхні $h_{р.п.} = 0,8$ м, висота звису $h_{зв.} = 0,1$ м. Мінімальна нормована освітленість від загального освітлення для III розряду зорових робіт, підрозряду «в» становить $E_n = 300$ лк (для газорозрядних ламп). Довжина світильника з $l_c = 0,655$ м, коефіцієнт використання $\eta = 0,43$.

Розв'язання задачі:

1. Висота підвісу світильників:

$$h = H - (h_{р.п.} + h_{зв.}) = 4,6 - (0,8 + 0,1) = 3,7 \text{ (м)}.$$

2. Перевірка можливості використання методу КВ за відношенням l_c / h :

$$l_c / h = 0,655 / 3,7 = 0,18 < 0,2,$$

тобто використання методу КВ правомірне.

5. Для визначення коефіцієнта використання світлового потоку знаходимо індекс приміщення:

$$i = \frac{A \cdot B}{h \cdot (A + B)} = \frac{30 \cdot 10}{3,7 \cdot (30 + 10)} \approx 2,03.$$

6. Оскільки при розрахунку з люмінесцентними лампами світловий потік ламп відомий (для лампи ЛБ-20 $\Phi_{л} = 1180$ лм) і конструктивно визначена кількість ламп у світильнику, визначаємо необхідну кількість світильників:

$$N = \frac{E_n \cdot S \cdot k \cdot z}{n \cdot \Phi_{\lambda} \cdot \eta} = \frac{300 \cdot 30 \cdot 10 \cdot 1,3 \cdot 1,2}{4 \cdot 1180 \cdot 0,43} = 63,35$$

8. Приймаємо розташування світильників у $n_p = 4$ ряди, паралельно довшій стороні приміщення, тоді кількість світильників буде дорівнювати:

$$N_p = N / n_p = 63 / 4 = 15,8,$$

Приймаємо $N_p = 16$.

9. Загальна кількість світильників:

$$N = N_p \cdot n_p = 16 \cdot 4 = 64.$$

10. Визначаємо фактичну освітленість:

$$E_{\phi} = \frac{N \cdot n \cdot \Phi_{\lambda} \cdot \eta}{S \cdot k \cdot z} = \frac{64 \cdot 4 \cdot 1180 \cdot 0,43}{300 \cdot 1,3 \cdot 1,1} = 302,8 \text{ (лк)},$$

що задовольняє нормам.

11. Відстань між світильниками у ряді:

$$\lambda = A / N_p - l_c = 30 : 16 - 0,655 \approx 1,22 \text{ (м)}.$$

12. Відстань від крайніх світильників до стіни:

$$\lambda' = \lambda : 2 = 1,22 : 2 = 0,61 \text{ (м)}.$$

13. Відстань між суміжними рядами світильників (при ширині світильників $b = 0,655$ м):

$$l_1 = B / n_p - b = 10 : 4 - 0,66 = 1,84 \text{ (м)}.$$

14. Відстань між крайніми рядами і стінами:

$$l'_1 = l_1 \div 2 = 1,84 \div 2 = 0,92 \text{ (м)}.$$

4. Оцінювання завдань фахового іспиту

Завдання оцінюється екзаменатором відповідно до наведеної нижче схеми оцінювання.

Рівень завдань	Номери завдань	Кількість балів	Шкала оцінювання
1-й рівень	1-10	0 або 3	0 балів – неправильна відповідь 3 бали – правильна відповідь
Всього	10·3=	30	
2-й рівень	11-16	0-8	0 балів – відповідь відсутня або тільки записані окремі фрази, що не висвітлюють суть завдання. 2 бали – вступник не закінчив відповідь, тобто не сформулював ключові моменти, але наблизився досить близько до відповіді, виконавши не менше половини логічних кроків. 4 бали – правильна послідовність ходу відповіді, але відсутні деякі етапи. Можливі деякі помилки, які істотно не впливають на подальший хід відповіді. Одержана відповідь може бути неповною або недостатньо обґрунтованою. 6 балів – правильна відповідь, але допускаються окремі неточності. 8 балів – повністю правильна відповідь, що включає в себе необхідні пояснення, з яких випливає аргументоване твердження.
Всього	6·8=	48	
3-й рівень	17-18	0-11	0 балів – немає розв'язку або тільки записані формули, що не стосуються розв'язку завдання. 3 бали – вступник не закінчив розв'язок, тобто не отримав відповіді, але в розв'язку наблизився досить близько до неї, виконавши не менше половини логічних кроків. 6 балів – правильна послідовність ходу розв'язування, але відсутні деякі етапи. Можливі помилки в обчисленнях або перетвореннях, які впливають на подальший хід розв'язування. Одержана відповідь може бути неповною або недостатньо обґрунтованою. 9 балів – правильне розв'язання завдання, але допускаються помилки у обчисленнях. 11 балів – повністю правильно розв'язане завдання, що включає в себе пояснення, посилання на нормативні документи, з яких випливає те чи інше твердження.
Всього	2·11=	22	
Разом		100	

Результати фахового іспиту оцінюються за 100-бальною шкалою.

Остаточні результати виконання завдань з фахового іспиту при вступі на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня бакалавра оцінюється екзаменаторами таким чином: оцінка, обрахована за шкалою від 0 до 100 балів, переводиться в шкалу 100-200 балів відповідно до таблиці:

Таблиця відповідності бала за фаховий іспит, обрахованого за 100-бальною шкалою, значенням 200-бальної шкали

Бал за фахове вступне випробування за 100-бальною шкалою	Бал за 200-бальною шкалою
30	100
31	101
32	103
33	104
34	106
35	107
36	109
37	110
38	111
39	113
40	114
41	116
42	117
43	119
44	120
45	121
46	123
47	124
48	126
49	127
50	129
51	130
52	131
53	133
54	134
55	136
56	137
57	139
58	140
59	141
60	143
61	144
62	146

63	147
64	149
65	150
66	151
67	153
68	154
69	156
70	157
71	159
72	160
73	161
74	163
75	164
76	166
77	167
78	169
79	170
80	171
81	173
82	174
83	176
84	177
85	179
86	180
87	181
88	183
89	184
90	186
91	187
92	189
93	190
94	191
95	193
96	194
97	196
98	197
99	199
100	200

Мінімальне значення кількості балів з фахового іспиту з яким вступник допускається до участі у конкурсі для здобуття ступеня магістра складає 130 балів (за шкалою від 100 до 200 балів).

Екзаменатор може позбавити вступника права складати іспит за:

- спробу виконати завдання за іншого вступника;
- використання будь-яких посібників;

- порушення дисципліни;
- спробу надати чи одержати допомогу, спілкування під час іспиту в будь-якій формі з іншою особою щодо змісту завдань;
- спробу винести завдання (у будь-якому вигляді) з аудиторії, де проводиться іспит;
- запізнення на початок іспиту;
- спробу залишити аудиторію без дозволу під час іспиту.

Зразок зошита для відповідей наведено в Додатку.